

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIP-488/10-P

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace
Adresa:	Osvračín 188, 345 61
Identifikátor:	600065642
IČ:	75 005 298
Místo inspekce:	Osvračín 188
Termín inspekce:	8. – 11. června 2010

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaných Základní školou a Mateřskou školou Osvračín, příspěvková organizace podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, tj. zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Získávání a analýza informací o vzdělávání dětí a žáků a činnosti školy podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona se zaměřením na podporu rozvoje matematické gramotnosti a výchovy ke zdraví.

Charakteristika školy

Zřizovatelem Základní školy a Mateřské školy Osvračín, příspěvková organizace je Obec Osvračín, sídlící na adrese 345 61 Osvračín 81. Právnícká osoba vykonává činnost základní školy (ZŠ), mateřské školy (MŠ), školní družiny (ŠD) a školní jídelny (ŠJ). Škola sídlí v objektu pavilónového typu na okraji obce a má pro svoji činnost vhodné prostorové podmínky. Disponuje 2 učebnami pro ZŠ, hernou s přilehlou ložnicí pro MŠ, malou tělocvičnou a jídelnou, ve které jsou také umístěny počítače pro využití při výuce. V oploceném areálu školy jsou poměrně rozlehlé, obcí udržované travnaté plochy a antukové hřiště.

Do mateřské školy v letošním školním roce dochází 26 dětí (kapacita 30), 3 děti mají odklad povinné školní docházky. Zájem o umístění v MŠ má vzestupnou tendenci (2007

vykázáno 21 a 2008 vykázáno 27 dětí). Základní škola svoji kapacitu 40 žáků využítu nemá, aktuálně se v ní vzdělává 26 žáků ve dvou třídách: v jedné 1. a 2. a ve druhé 3. - 5. ročník. Celkový počet žáků se za poslední tři roky zvýšil o 7.

Předškolní vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu (ŠVP) s motivačním názvem „Hrajeme si od jara do zimy“. Dokument byl v průběhu tohoto školního roku aktualizován.

V 1. - 3. ročníku ZŠ probíhá vzdělávání podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Tvořivá škola“ (dále ŠVP). Ve 4. a 5. ročníku se vyučuje podle schváleného vzdělávacího programu Základní škola. Tři integrovaní žáci jsou vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, učitelka základní školy, vychovatelka školní družiny a dvě odborně kvalifikované učitelky MŠ. Ředitelka subjektu je ve funkci od roku 2004.

Od minulé inspekce (2007) došlo v personální oblasti k doplnění odborné kvalifikace učitelky ZŠ, v materiální k položení nových podlahových krytin, rekonstrukci sociálního zařízení a osvětlení v MŠ a úpravám v tělocvičně školy.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

Ve sledovaném období let 2007 až 2009 disponovala škola finančními prostředky základní dotace státního rozpočtu (SR). Dále hospodařila s dotací na provoz od zřizovatele a s vlastními příjmy z vykonávaných činností (hlavní a vedlejší). V roce 2007 a 2008 byly náklady na platy pedagogických zaměstnanců dotovány z prostředků zřizovatele. V roce 2009 byly již tyto náklady hrazeny plně ze státních prostředků. Umožnila to přidělená dotace rozvojového programu MŠMT k podpoře řešení specifických problémů regionálního školství. Za zbylé prostředky ze SR uhradila škola akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) a částečně nezbytné učebnice, učební texty a pomůcky.

Dalšího vzdělávání se účastnily pedagogické pracovnice obou škol. U pedagogů ze základní školy se jednalo také o vzdělávání zaměřené na výuku cizích jazyků.

Mimo tyto prostředky využila škola v uvedeném období dotace dalších rozvojových programů ze SR určených k zlepšení podmínek vzdělávání. V roce 2007 to byla dotace rozvojového programu určená na zpřístupnění informačních technologií. V letech 2008 a 2009 přidělená dotace přispěla k posílení úrovně motivačních složek platů pedagogických pracovníků. V roce 2009 byly ještě z rozvojových programů zakoupeny základní školní potřeby žákům prvního ročníku a posílena úroveň odměňování nepedagogických pracovníků.

Z příspěvku zřizovatele byly hrazeny především provozní náklady. Zřizovatel provádí ve škole na své náklady rovněž různé údržbové práce.

Hodnocení školy

Do MŠ jsou děti přijímány na základě kritérií, která odpovídají zákonnému požadavku o přednostním přijímání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Také při přijímání k základnímu vzdělávání škola dodržuje podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Děti a žáci jsou přijímáni na základě rovných příležitostí. Zákonní zástupci jsou o postupu při přijímání informováni prostřednictvím obecního rozhlasu a veřejných vývěsek.

MŠ nevykazuje děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Učitelky důsledně diferencují náročnost činností vzhledem k věkovým skupinám. Dětem s poruchami řečového vývoje doporučují péči logopeda, v případě potřeby návštěvu pedagogicko-psychologické poradny.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je podpořena individuálními vzdělávacími plány sestavenými podle podkladů školských poradenských zařízení. ZŠ identifikuje žáky s riziky neúspěšnosti a má snahu zajišťovat jim odpovídající podporu. Procento neúspěšných žáků je poměrně nízké, stejně jako počet kázeňských opatření, která jsou dle školní dokumentace pedagogy využívána. Dokladují funkčnost systému prevence nežádoucího chování.

Obě školy pracují se školními vzdělávacími programy, které jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy (RVP) pro předškolní a základní vzdělávání.

Strategické záměry a dlouhodobé cíle rozvoje školy jsou obecně pojaté, nejsou konkrétní a nevycházejí z podmínek školy. Funkční je systém krátkodobého plánování. Částečně zohledňuje i závěry z vlastního hodnocení školy, které vymezuje pozitiva i negativa podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání. Nejsou však stanovena konkrétní opatření vedoucí k odstranění negativ.

Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce, vede povinnou dokumentaci a vydává rozhodnutí v souladu se zákonem. Vymezuje pravidla chodu subjektu, s pedagogickou radou projednává zásadní dokumenty školy, metodicky vede a hodnotí zaměstnance. Nedostatečná důslednost i razance v tlaku na změny však pokrok v kvalitě vzdělávání zpomaluje.

Další vzdělávání pedagogů je systematicky podporováno. Počet navštívených seminářů je vzhledem k velikosti a provozním možnostem školy vysoký. Učitelky prohlubují své znalosti zejména v oblasti metod a forem práce, problematiky sociálně patologických jevů a v rozvoji jazykových dovedností. Učitelky MŠ navštívily semináře zabývající se hudebními, pohybovými či výtvarnými činnostmi, otázkami pedagogického hodnocení, speciální pedagogiky apod.

Materiální zázemí umožňuje naplňovat příslušné ŠVP. Na ZŠ je nedostatkem nevhodné umístění PC ve školní jídelně. Vzhledem k podmínkám neúplné školy je dobře vybavená tělocvična, ve které jsou však rizika s ohledem na bezpečnost žáků (ostré hrany krytů topení, vyčnívající kovové prvky krytů oken). Nevyhovující je vybavení MŠ sedacím nábytkem (stolky a židle neodpovídají antropometrickým požadavkům). Obrazy a dekorace v herně jsou řadu let neobměňované, mnohé vybledlé a neestetické. Část výzdoby tvoří výrobky učitelek, v malé míře i dětí. Všechny práce však mají šablonovitý charakter. Postrádají tvořivost, originalitu a osobitost dětského výtvarného projevu. Prostředí v MŠ je celkově nepodnětné. (Tento nedostatek byl zaznamenán již při poslední inspekci).

Organizace vzdělávání vychází z materiálních, personálních a prostorových podmínek školy a je v souladu s právními předpisy. Vyučovací hodiny v ZŠ a pravidla hodnocení žáků jsou v souladu se zaměřením ŠVP, respektují základní psychohygienické požadavky výuky. Ve škole je zaveden pitný režim.

Pro MŠ stanovila ředitelka rozpis pracovní doby tak, že v průběhu řízených činností pracují souběžně obě učitelky. Mohou se dětem více věnovat, zařazovat skupinové aktivity apod. Tento dobrý záměr však není v praxi plně využíván. Přesto, že jsou přítomny dvě učitelky, postrádá organizace dne pružnost a plynulost. Průběh svačiny je zdlouhavý, děti často pasivně čekají, používání toalety není přirozeně individualizované, přizpůsobené jejich potřebám. Zavedený pitný režim nebyl v době inspekce využíván.

Sledované předškolní vzdělávání vykazovalo dobrou úroveň volné hry dětí a pozitivní herní atmosféru. Na kvalitu činností řízených měly příznivý vliv aktivity podporující

smyslové vnímání (např. sluchové, hmatové, kontaktní hry, hádanky, zpívání s klavírem, experimentování se zvukomalebnými nástroji apod.). Naopak rizika stále spočívají v neúměrné orientaci na plnění vzdělávacích cílů a celkovou „naučnost“ předškolního vzdělávání (opakovaná inspekční zjištění). Používaný pedagogický styl upřednostňuje dominantní roli učitelky na úkor potřebného prostoru pro citové prožívání dětí, pro uplatnění jejich fantazie, spontánních nápadů a podnětů. Předškolní vzdělávání dostatečně nevyužívá přirozeného toku dětských myšlenek, vzájemné komunikace, tvořivosti apod.

Přes uvedené nedostatky je dětem věnována každodenní péče. Dobrých výsledků dosahují v hudebních aktivitách, pamatují si texty básní a říkadel. Mají přiměřené znalosti o přírodě, zvládají základní hygienické a sebeobslužné návyky. Orientují se v jednoduchých počtech, třídí, rozlišují tvary atd.

Sledovaná výuka v ZŠ probíhala v esteticky podnětném prostředí. Učitelky se většinou snažily vytvářet příjemnou pracovní atmosféru a motivovat žáky pro jednotlivé činnosti. Vzdělávací proces probíhal ve třídách se spojenými ročníky a byl založen na převážně efektivním střídání přímé a nepřímé práce se žáky. Vyučující volily různé metody a formy práce s ohledem na probírané učivo. Byl kladen důraz na samostatnost žáků a na dokončování jednotlivých úkolů. Vzhledem k blížícímu se konci školního roku byla pozornost zaměřena zejména na procvičování a opakování učiva. Hodnocení žáků bylo většinou odůvodněné, průběžné a adresné, i když při některých činnostech méně časté a nepříliš motivující. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo využíváno jen zřídka. V I. třídě byly žákům zadávány zajímavější činnosti podporující proces aktivního učení. Také motivační stimuly byly výraznější a práce žáky více bavila, byli průběžně chváleni a jejich snaha oceňována.

Ve II. třídě převažoval naučný a verbální charakter výuky, chyběly prvky tvořivosti, větší názornost, aktivizace výuky, průběžné pozitivní hodnocení a povzbuzení. Praktické dovednosti a zkušenosti žáků nebyly téměř uplatněny. Z inspekčních hospitací a ze sledované dokumentace vyplývá, že ověřování znalostí žáků ve II. třídě probíhá téměř ve všech předmětech prostřednictvím písemných testů, což nemusí vyhovovat všem typům žáků. Takto volené metody a formy práce nevedly vždy k dosažení očekávaných výsledků, zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Integrovaní žáci mají sice školou zpracovaný individuální vzdělávací plán, ovšem cílená diferenciací učiva nebyla ve sledované výuce zaznamenána.

Matematická gramotnost je rozvíjena zejména systematickým procvičováním a opakováním probraného učiva z aritmetiky a geometrie, upevňováním správných návyků a dovedností při rýsování, řešení slovních úloh. Podpora matematické gramotnosti je zakotvena i v učebním plánu ŠVP, kde je výuka matematiky posílena o 4 disponibilní hodiny. Výuka informatiky je v učebním plánu ŠVP zahrnuta do 5. ročníku. Ve škole je pro žáky k dispozici pět počítačů vybavených výukovými programy. Vzhledem k jejich nepříliš praktickému umístění ve školní jídelně jsme ve sledovaných hodinách efektivní práci s nimi nezaznamenali. Podle zápisů v třídní knize chodí žáci na počítače společně vždy na jednu hodinu za 1 - 2 týdny, a tam se při práci střídají po skupinách.

Žáci se pravidelně účastní školního kola soutěže „Matematický klokan“. Podle aktuálních finančních možností využívá škola k hodnocení výsledků vzdělávání i standardizovaných, komerčně zadávaných testů. Ty jsou zaměřeny na zjišťování úrovně znalostí a dovedností v matematice, českém jazyce a v obecných studijních předpokladech. Výsledky vzdělávání jsou také posuzovány na základě informací ze spádové školy v Blížeově, kam žáci přecházejí na druhý stupeň.

Zřizovatel finančně zabezpečuje nejnútnejší potřeby provozu školy, která s ním spolupracuje při pořádání některých kulturních akcí a vítání občánků. Standardní a funkční je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou při vyšetření žáků, Policií ČR při besedách, Hasičským záchranným sborem při branných závodech a Základní školou

Blížeov. Školská rada je jmenována, spolupracuje s ředitelkou školy v souladu s požadavky zákonných ustanovení. Neformální a přínosná je spolupráce s rodiči při organizování různých školních akcí.

Celkové hodnocení školy

Subjekt respektuje principy rovného přístupu ke vzdělávání. Školní vzdělávací programy pro předškolní i základní vzdělávání jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. Zohledňují reálné podmínky školy a jsou v praxi naplňovány.

Přidělené finanční prostředky zajišťují běžný chod školy, avšak stagnující úroveň materiálního vybavení umožňuje pouze základní realizaci naplňování ŠVP.

Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace poskytuje (i přes výše zmíněné nedostatky) vzdělávání v souladu se zásadami a cíli uvedenými ve školském zákoně.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy a Mateřské školy Osvračín, příspěvková organizace ze dne 18. září 2002 včetně dodatku č. 1 čj. 240/OU/2005 ze dne 10. srpna 2005
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zápisu v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. září 2007
3. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Osvračín, okres Domažlice, příspěvková organizace čj. 339/OU/2004 s účinností od 1. srpna 2004 Potvrzení ve funkci ředitelky čj. 1143/02 ze dne 11. prosince 2002 Osvědčení o Studiu pro ředitele škol a školských zařízení čj. 21 053/2005-25-217 v rozsahu 102 vyučovacích hodin ze dne 15. února 2007
4. Školní řád základní a mateřské školy platný od 1. září 2009
5. Organizační řád školy ze dne 31. srpna 2009
6. Plán práce na školní rok 2009/2010
7. Provozní řád hřiště ze dne 7. července 2005
8. Školní vzdělávací program pro MŠ „Hrajeme si od jara do zimy“ a Školní vzdělávací program pro ZŠ „Tvořivá škola“
9. Minimální preventivní program ze dne 30. srpna 2009
10. Školní matrika (Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, základnímu vzdělávání, evidenční listy dětí MŠ, katalogové listy žáků ZŠ, individuální vzdělávací plány integrovaných žáků)
11. Třídní program MŠ, hodnocení integrovaných bloků, hodnocení dětí
12. Třídní kniha mateřské školy
13. Přehled docházky dětí mateřské školy
14. Rozpis pracovní doby učitelek MŠ
15. Učební plán pro základní vzdělávání ve 4., a 5. ročníku
16. Třídní výkazy 1. – 5. ročníku platné ve školním roce 2009/2010
17. Třídní knihy I., II. třídy a 3., 4. a 5. třídy pro školní rok 2009/2010
18. Rozvrh hodin pro školní rok 2009/2010
19. Přehled dalšího vzdělávání pedagogů pro roky 2007 – 2010, certifikáty
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009
21. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2009/2010 a záznamy z hospitací
22. Plán činnosti školy pro školní rok 2009/2010

23. Záznamy z jednání pedagogické rady za školní rok 2008/2009 a 2009/2010
24. Vlastní hodnocení školy za školní rok 2005/2006 a 2006/2007 vydané ředitelkou školy
25. Výkaz o mateřské škole S 1-01 podle stavu k 30. září 2009, 2008, 2007
26. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. září 2009, 2008, 2007
27. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 dle stavu k 30. 9. 2009, 2008, 2007
28. Výkaz o školní družině – školním klubu Z 2-01 podle stavu k 31. říjnu 2009, 2008, 2007
29. Výkaz o úrazovosti R 36-01 za školní roky 2006/2007, 2007/2008 a 2008/2009, Kniha úrazů
30. Závazné ukazatele rozpočtu přímých výdajů ve školství na rok 2007 – 2009
31. Dotace zřizovatele „Finanční prostředky z rozpočtu obce“ na rok 2007, 2008 a 2009
32. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství P 1-04 za rok 2007, 2008 a 2009
33. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2007, 2008 a 2009
34. Závazné ukazatele rozpočtu přímých výdajů ve školství na roky 2007 - 2009
35. Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství P 1-04 za roky 2007, 2008 a 2009 viz 35
36. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2007, 2008 a 2009
37. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu za roky 2007 - 2009
38. Rozvojové projekty MŠMT - roky 2007 - 2009

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Branská 5, 344 01 Domažlice.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PaedDr. Ondřej Kožíšek	Kožíšek v. r.
Darina Lišaníková	Lišaníková v. r.
Mgr. Hana Ratzová	Ratzová v. r.
Mgr. Miroslava Siváková	Siváková v. r.

V Domažlicích dne 24. června 2010

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Osvračíně dne 25. června 2010

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Dana Pavlasová	Pavlasová v. r

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
	Připomínky nebyly podány.